

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 24 lipca 2009 r.

**Pani Anna Mirzwa
Kierownik Biura Powiatowego
ARiMR w Chełmie**

LLU-410-20-01/2009
P/09/106

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) w Chełmie, zwanym dalej „Biurem”, kontrolę w zakresie udzielania płatności rolnośrodowiskowych z tytułu realizacji pakietu „rolnictwo ekologiczne” w okresie od 1 lipca 2005 r. do 30 czerwca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 15 lipca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Kierownik niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Biuro zadań w zakresie płatności rolnośrodowiskowych pakiet „rolnictwo ekologiczne”, pomimo stwierdzenia uchybień niemających jednak zasadniczego wpływu na skontrolowaną działalność.

1. NIK pozytywnie ocenia przygotowanie organizacyjno-techniczne i kadrowe Biura do udzielania płatności rolnośrodowiskowych z pakietem „rolnictwo ekologiczne”. Do obsługi wniosków Kierownik Biura wyznaczył odpowiednią liczbę pracowników przeszkolonych w zakresie procedur płatności rolnośrodowiskowych w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006 (PROW 2004-2006), Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (PROW 2006-2013) oraz obsługi aplikacji komputerowej PROEKO, a następnie (od 24.10.2005 r.) Systemu Informatycznego PROW 0.2.

Przy ewidencjonowaniu i obsłudze wniosków o płatności postępowano według zasad określonych w: Instrukcjach stanowiskowych (wersje od 1.5. z 31.08.2005 r. do 1.17 z 16.06.2009 r.), Książkach Procedur płatności z tytułu realizacji programu rolnośrodowiskowego PROW 2004-2006 (KP-611-27-ARiMR wersje od 3.1 z 29.06.2005 r. do 8 z 25.05.2009 r.), a w ramach PROW 2007-2013 zgodnie z Książką Procedur płatności rolnośrodowiskowe PROW 2007-2013 (KP-611-110-ARiMR, wersja 1 z 13.03.2008 r., a następnie wersja 2 z 25.05.2009r.)

2. Pozytywnie z uchybieniami NIK ocenia sprawność postępowania Biura w sprawach płatności rolnośrodowiskowych z zadeklarowanym pakietem „rolnictwo ekologiczne”. W ramach PROW 2004-2006 do Biura wpłynęło 359 wniosków o płatności z tytułu realizacji pakietu rolnictwo ekologiczne na kwotę 5.514.320 zł. Pozytywnie rozpatrzono 294 wnioski na kwotę 4.188.844 zł, negatywnie 2 (jeden producent zrezygnował z pakietu ekologicznego, drugi nie uzyskał potwierdzenia z jednostki certyfikującej), a jednego nie rozpatrzono z powodu niekompletności. Dla 62 wniosków z 2009 r. termin ich załatwienia upływie 30 listopada 2009 r. W ramach PROW 2007-2013 zarejestrowano 81 wniosków na kwotę 786.864 zł, z których pozytywnie rozpatrzono 26, przyznając płatności za 2008 r. na sumę 200.294 zł. Termin wydania decyzji dla 55 wniosków z 2009 r. upływie 1 października 2009 r.

Uwagi NIK dotyczą niedotrzymania terminów wydania przez Kierownika Biura decyzji administracyjnych w sprawie przyznania (lub odmowy) płatności rolnośrodowiskowych z tytułu realizacji pakietu rolnictwo ekologiczne. Z 55 decyzji o pierwsze płatności w ramach PROW 2004-2006, 37 Kierownik Biura wydał z przekroczeniem (od 6 do 245 dni) terminu określonego w § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 174, poz. 1809 ze zm.), a trzy z przekroczeniem (od 60 do 200 dni) nowych terminów ustalonych w trybie art. 36 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz.1071 ze zm.). Spośród 240 decyzji o kolejne płatności 207 zostało wydanych z przekroczeniem (o 3 – 148 dni) terminu określonego w § 13 ust 1 pkt 2 ww. rozporządzenia, a 50 z przekroczeniem (o 4 – 117 dni) nowych terminów określonych w zawiadomieniach Biura o przyczynach zwłoki w załatwieniu wniosków.

Na 26 decyzji o płatnościach w ramach PROW 2007-2013, 13 zostało wydanych z przekroczeniem (od 40 do 98 dni) terminu określonego w § 21 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Program rolnośrodowiskowy" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, do czasu jego obowiązywania tj. 28.02.2009 r. (Dz. U. Nr 34, poz. 200), a 9 z przekroczeniem (o 10 do 68 dni) terminów określonych w zawiadomieniach skierowanych do wnioskodawców o przyczynach zwłoki w załatwieniu ich wniosków.

Opóźnienia w wydawaniu decyzji spowodowane były m.in.: przyczynami technicznymi występującymi w Centrali ARiMR; późnym terminem otrzymania przez Biuro z Centrali ARiMR wykazów producentów, którzy spełnili wymagania dotyczące produkcji w rolnictwie ekologicznym (np. za 2005 r. - 2.01.2006 r., za 2007 r. - 4.12.2007 r.); późnym terminem otrzymywania z Biura Kontroli na Miejscu Lubelskiego Oddziału Regionalnego ARiMR wyników z kontroli przeprowadzonych w gospodarstwach wytypowanych przez Centralę ARiMR (np. za 2005 r. - 27.01.2006 r., za 2007 r. - 21.02.2007 r., za 2008 r. - 2.02.2009 r.).

Na opóźnienia wpływ miała również zwłoka spowodowana przyczynami leżącymi po stronie Biura. Np. w sprawie 0048-6611-0048-00000052/04/06 decyzję o udzieleniu płatności wydano dnia 13.02.2007 r., tj. 74 dni po terminie (30.11.2006 r.), mimo tego, iż od dnia 20.01.2007 r. (tj. od 25 dni) nie było obiektywnych przeszkód do jej wydania, gdyż brakujący protokół z czynności kontroli na miejscu do Biura wpłynął 19.01.2007 r.

3. NIK pozytywnie ocenia prawidłowość wydawanych decyzji w sprawie udzielenia płatności rolnośrodowiskowych z tytułu realizacji pakietu rolnictwo ekologiczne. Badanie 10 % losowo wybranych decyzji o przyznanie płatności na kwotę 771.603,60 zł wykazało, że spełniały one wymagania określone w przepisach ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004r. i rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lutego 2008 r. oraz K.p.a., a m.in.:

- wnioski były kompletne i zgodne z ustalonymi wzorami;
- żaden z wnioskodawców nie korzystał z pakietów rolnośrodowiskowych uniemożliwiających przyznanie płatności za realizację pakietu rolnictwo ekologiczne;
- wnioskodawcy spełnili wstępne warunki upoważniające do przyznania płatności;
- przyznane decyzjami płatności ustalono w prawidłowej wysokości, tj. według powierzchni

upraw ekologicznych potwierdzonych przez jednostki certyfikujące oraz stawek jednostkowych określonych w załączniku nr 4 do ww. rozporządzenia Rady Ministrów z 20 lipca 2004 r. oraz w zał. nr 5 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lutego 2008 r.;

- stosownie do wymogu art. 36 K.p.a. Biuro poinformowało producentów o przyczynach niezafatwienia wniosków w terminach określonych w przedmiotowych rozporządzeniach z jednoczesnym określeniem przewidywanego nowego terminu wydania decyzji w sprawie przyznania płatności. Nie we wszystkich jednak sprawach dotrzymano ustalonych nowych terminów wydania decyzji.

4. W ocenie NIK w sposób właściwy rejestrowano i zafatwiano odwołania producentów rolnych od decyzji administracyjnych wydanych przez Kierownika Biura Powiatowego. Z 8 odwołań wniesionych w badanym okresie cztery Kierownik Biura uwzględnił wydając nowe decyzje, a cztery przekazał do LOR ARiMR. Dwie decyzje organ II instancji utrzymał w mocy, a dwie przekazał Kierownikowi Biura do ponownego rozpatrzenia.

5. NIK pozytywnie ocenia podejmowane w badanym okresie przez Biuro działania zmierzające do rozpropagowania wśród producentów rolnych zasad uczestnictwa w programach rolnośrodowiskowych i ubiegania się o płatności z tego tytułu. Przyczyniły się one do wzrostu liczby gospodarstw prowadzących produkcję metodami ekologicznymi z 21 w roku 2004 do 117 w 2009 r. Wielkość zadeklarowanych upraw ekologicznych zwiększyła się w tym czasie odpowiednio z 268,05 ha do 3.691,88 ha, tj. o 1.275 %.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań zapewniających terminowe wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie płatności rolnośrodowiskowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kierownik, w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie

do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.